

Gminy: Baboszewo, Czerwińsk nad Wisłą, Dzierżążnia, Joniec, Raciąż, Miasto Raciąż, Naruszewo, Nowe Miasto, Płońsk, Sochocin, Żałuski

Zwyczaje i tradycje wielkanocne, czy je znamy?

Najstarsze i najważniejsze święto chrześcijan, obchodzone na pamiątkę Zmartwychwstania Chrystusa w tym roku przypada 1 kwietnia. Czas Świąt Wielkanocnych wiąże się z wieloma tradycjami, sięgającymi XIV wieku. Zatrzymajmy się na chwilę, pozwólmy naszym dzieciom odkrywać tradycje i zwyczaje wielkanocne.

Przypomnijmy im, jak to kiedyś celebrowało się nie tylko dwa dni Świąt, ale także wcześniejszy okres oczekiwania na Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

Karnawał i ostatki – między świętem Trzech Króli a Środą Popielcową ludzie bawili się, jedli i tańczyli. Podczas ostatków popularny był zwyczaj wnoszenia między bawiących się szkieletu śledzia, co oznaczało zakończenie zabawy i przypomnienie o nadchodzących dniach postu, podczas których posiłki były skromne. W niektórych regionach zabawy odwiedzał dziad zapustny, który o północy wyganiał bawiących się do domu.

Środa popielcowa – od tego dnia zaczyna się czas pokuty, przygotowania do świąt. Posypanie głowy popiołem przypomina, że jesteśmy śmiertelni i żyjemy tylko „chwilę”, dlatego powinniśmy starać się spędzić ten czas godnie.

Wielki Post – organy w Kościele milkły, nie było też dzwonek, zamiast nich słychać było kołatki. W tym czasie ludzie więcej się modlili, pomagali ubogim i przygotowywali się do Świąt. Wielki Post zbiega się w czasie z tzw. przednówkiem – w gospodarstwach kończyły się zapasy zimowe, a na polach często leżał jeszcze śnieg. Konieczne było zatem oszczędzanie jedzenia. Nie jedzono też jajek, ponieważ odkładano je na święta.

Wiosenne porządki – dawniej początek wiosny był idealną okazją do wielkich porządków. Sprzątano mieszkania, malowano domy, robiono świąteczne

dekoracje i przyozdabiano nimi pomieszczenia. Wedle starego zwyczaju, wszyscy domownicy muszą przyłożyć się do porządków. Nadal panuje zwyczaj sprzątania domu tuż przed Wielkanocą.

Śródpoście – tradycyjnie jest to czwarta niedziela Wielkiego Postu. Wtedy na jeden dzień powraca do kościoła i domostw radosna atmosfera. Ma ona przypominać, że cały Wielki Post, który był dawniej trudny i bardzo poważnie traktowany, służy oczekiwaniu na bardzo radosne wydarzenie – Zmartwychwstanie. Dlatego w tą niedzielę śpiewa się pełne nadziei pieśni, słychać dzwony i muzykę. Dawniej ciekawym zwyczajem było wielkie hałasowanie na polach i łąkach, dzieci z grzechotkami, kołatkami i innymi hałasującymi instrumentami biegly budzić hałasem przyrodę, żeby na święta i na wiosnę wszystko się zazieleniło i zaczęło kwitnąć.

Niedziela Palmowa – upamiętnia wjazd Jezusa do Jerozolimy. Palmy robiono z tych roślin, które rosły nad

rzeką, ponieważ te rośliny odradzały się po zimie najszybciej. Była to m.in. wierzba i trawy oraz trzciny nadrzeczne. Palmy przyniesione do domu i zatknięte np. za obraz, miały chronić dom przed gromami w czasie burzy, a wszystkich domowników przed złymi mocami, chorobami i nieszczęściami.

Wielka Środa – w niektórych regionach popularna była tradycja „Topienia Judasza”. Mieszkańcy wiosek robili ze słomy kukłę symbolizującą Judasza, wlekli przez całą wieś, obrzucali ją kamieniami, wrzucali do wody, a na końcu topili.

Wielki Czwartek – chłopcy ze wsi wyganiałi Wielki Post, hałasując kołatkami, bawiąc się świetnie spełniali tym samym dobry uczynek dla całej wsi. Do dziś księża praktykują w ten dzień obrzęd polewania stóp dwunastu mężczyznom. To na pamiątkę Ostatniej Wieczery Chrystusa z apostołami. Tego dnia zaczyna się Triduum Paschalne. Z ołtarza znikają wszelkie przedmioty, a dzwony milkną aż do czasu zmartwychwstania.

Wielki Piątek – odbywają się Drogi Krzyżowe, podczas których składa się ciało Chrystusa do grobu. Tego dnia obowiązuje ścisły post. Dawniej jedną z tradycji było zakopywanie żuru i śledzia, które były typowo postnymi potrawami. Ciekawym zwyczajem było także przybijanie śledzi do drzewa. Wielki Piątek to dzień wyciszenia. W Kościele nie ma mszy świętej.

Zakaz pieczenia chleba – w czasie przed Niedzielą Palmową aż do Wielkiego Tygodnia gospodynie na wsi nie mogły wypiekać chleba, gdyż groziło to sprowadzeniem na całą wieś suszy. Gospodyni, która złamała zakaz, była ukarana poprzez wyrzucenie jej i jej garnków do pobliskiej wody.

➤➤➤ Więcej na str. III

**Radosnych Świąt Wielkanocnych,
wypełnionych nadzieją budzącą
się do życia wiosny.
Pogody w sercu i radości płynącej
ze Zmartwychwstania Pańskiego
oraz smacznego święconego
w gronie najbliższych**

życzą

Zarząd i pracownicy biura
Lokalnej Grupy Działania - Przyjazne Mazowsze

Kobieta przedsiębiorcza w Unii Europejskiej

W dniu 8 marca 2018 r. pracownicy Lokalnej Grupy Działania – Przyjazne Mazowsze uczestniczyli w XIV konferencji pn. „Kobieta przedsiębiorcza w Unii Europejskiej - nowe wyzwania i nowe możliwości” zorganizowanej przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Oddział Poświętne w Płońsku.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: Pan Jarosław Grabowski - dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego O/Poświętne, Pan Tomasz Skorupski - zastępca dyrektora MODR w Warszawie oraz Pani Danuta Bronowska - kierownik Działu Rozwoju Obszarów Wiejskich MODR Warszawa. Następnym punktem programu był wykład pn. „Produkcja żywności na niewielką skalę i wprowadzanie jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji” poprowadzony przez Panią Barbarę Grygo i Panią Małgorzatę Pucek z Centrum Doradztwa Rolniczego w

Brwinowie. Panie podzieliły się wiedzą w kwestii zagadnień dotyczących m.in.: dostaw bezpośrednich środków spożywczych pochodzenia roślinnego, udzieliły także cennych wskazówek na temat sprzedaży produktów przez inne podmioty prowadzące działalność w zakresie sprzedaży bezpośredniej oraz podkreśliły korzyści dla konsumenta końcowego biorącego udział w krótkich łańcuchach dostaw. Omawiane zagadnienia były poparte przykładami, co szczególnie zainteresowało słuchaczy.

Drugi równie interesujący wykład poprowadzony przez Pana Krzysztofa Zaniewskiego z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie poświęcony był produktom tradycyjnym na Mazowszu.

Część merytoryczną zakończono rozstrzygnięciem minikonkursu dotyczącego produktu tradycyjnego. Wśród uczestniczek, które prawidłowo odpowiedziały na pytania konkursowe rozlosowano interesujące nagrody

rzeczowe.

Do doskonałym uzupełnieniem spotkania był recital Danuty Błażejczyk pt. „Królem swego życia bądź”. Konferencji, jak co roku, towarzyszył kiermasz Wielkanocy z prezentacją dziedzictwa kulturowego Mazowsza. Przedstawiono lokalną twórczość, rękodzieło z akcentami wielkanocnymi i produkty tradycyjne. W tym roku na stoiskach, wspaniałe własnoręcznie wykonane wyroby prezentowały m.in. Koło Gospodyń Wiejskich z Sułkowa, Gospodarstwo agroturystyczne Marii Chrzanowskiej – Jadwisin, Gospodarstwo agroturystyczne „Żabi Raj” Beaty Łempickiej z Trzepowa. Nie zabrakło również produktów kulinarnych (wędlin, miodów, serów), które można było posmakować oraz poznać sposoby ich wytwarzania. Swoje wyroby, które zostały nagrodzone w różnych konkursach na produkt lokalny zaprezentowali m.in.: Zakład Mleczarski

Sp. z o.o. z siedzibą w Skarżynie, Elżbieta i Tomasz Rachoccy z Turzy Małej (tradycyjne sery), Adam i Wojciech Piotrkowscy z Żuromina (miody tradycyjne). Zakład Mleczarski Sp. z o.o. z siedzibą w Skarżynie otrzymał w 2011 r. w konkursie na produkt lokalny zorganizowanym przez LGD - Przyjazne Mazowsze nagrodę pn. „Przyjazny Skrzat - Marka Lokalna 2011”.

Jednym z punktów konferencji była również degustacja potraw tradycyjnych, przygotowana przez pracowników Oddziału MODR w Poświętnem.

Monika Łabęcka

Dobre zmiany w zasadach konkurencyjnego wyboru dla beneficjentów PROW 2014-2020

Zmiany, które dotyczą beneficjentów, to między innymi znaczne zwiększenie progu wartości zamówienia, od którego ma zastosowanie konkurencyjny tryb wyboru wykonawców, z kwoty 20.000 zł do 30.000 euro netto. Oznacza to, iż beneficjenci którzy ubiegają się o dofinansowanie np. maszyny, której koszt nie przekracza 30.000 euro nie będą musieli stosować konkurencyjnego trybu wyboru (czyli nie będą zamieszczać zapytania ofertowego na stronie ARiMR). Jeżeli jednak jesteśmy zobowiązani do zachowania zasad konkurencyjności, to pożądaną zmianą jest to, iż najkorzystniejsza oferta może być wybierana również ze względu na jedno kryterium cenę lub koszt. Przed aktualizacją przepisów był wymóg ujęcia w ofercie minimum 2 kryteriów (w tym jednym z nich była cena). Zmiany związane są z opublikowaną 6 lutego 2018 r. ustawą z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw, która to zmienia między innymi ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014–2020. Niniejsze przepisy ustawy weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, tj. z dniem 21 lutego 2018 r. Zachęcamy do zapoznania się z przepisami ww. ustawy, w tym przepisami przejściowymi określonymi w art. 8 ust. 2:

dziennikustaw.gov.pl/DU/2018/311.

Konkurencyjny tryb wyboru wykonawców w ramach PROW powszechnie nazywany jest „zasadą konkurencyjności”. Należy jednak pamiętać, że w dokumentach zwrot „zasada konkurencyjności” stosowany jest w odniesieniu do wydatków w ramach Europejskiego

Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Wydatki poniesione z naruszeniem zasady konkurencyjności mogą zostać uznane za niekwalifikowalne w całości lub w części, w zależności od wagi tego naruszenia. Należy więc zwrócić szczególną uwagę, na ich stosowanie.

Do najważniejszych zasad stosowanych przy wydatkowaniu środków publicznych, w tym ze środków EFRROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 należą: zasada uczciwej konkurencji, zasada jawności i przejrzystości, zasada celowego, racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych.

Zasada uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców - służy temu, aby zarówno na etapie przygotowania, jak i przeprowadzenia postępowania, które ma na celu zakup np. usługi czy urządzenia, nie eliminować z udziału w tym postępowaniu określonej grupy sprzedawców lub nie stwarzać wobec określonej grupy sprzedawców uprzywilejowanej pozycji.

Zasada jawności i przejrzystości - gwarantuje, że postępowanie w sprawie zakupu np. usługi czy urządzenia zawiera jasne reguły i istnieją środki do weryfikacji prawidłowości ich stosowania, a kupujący podejmuje decyzję na podstawie wcześniej ustalonych kryteriów, które zapewniają zachowanie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania sprzedawców.

Zasada celowego, racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych - zapewnia uzyskanie jak najlepszych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku.

Anna Traczyk

Warsztaty refleksyjne - podsumowanie realizacji LSR i działalności LGD-PM

22 stycznia 2018 r. z inicjatywy LGD - Przyjazne Mazowsze, w Centrum Edukacyjno-Konferencyjnym MODR O/Poświętne w Płońsku, odbyły się warsztaty refleksyjne na temat realizacji LSR i działalności LGD-PM w roku 2017.

Ich celem była analiza procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR, po to by lepiej rozumieć osiągane rezultaty i umieć z wyprzedzeniem oszacować, w jakim stopniu zbliżają się one do osiągnięcia celów. Moderatorem spotkania był Pan Mariusz Wachowicz, socjolog, administrator Platformy Oceny Projektów.

Merytoryczną podstawą przeprowadzenia warsztatu były dane zgromadzone przez biuro LGD, a pochodzące z monitoringu realizacji Strategii, informacji pozyskanych od Samorządu Województwa, danych na temat funkcjonowania LGD, wywiadów z beneficjentami, opinii ekspertów, informacji z gmin na temat sytuacji społeczno-gospodarczej, ankiet internetowych. Wykorzystano również wnioski z warsztatów konsultacyjnych z

członkami LGD, które odbyły się w grudniu 2017 r. Spotkanie przeprowadzone zostało w celu zebrania informacji m.in. na tematy takie jak: czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą, czy jakość wybieranych projektów jest zadowalająca i czy przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR oraz odpowiadają na potrzeby społeczności z obszaru LGD, na ile stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę, jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR. Wszyscy uczestnicy warsztatu w tym przedstawiciele lokalnych samorządów, członkowie stowarzyszenia, Rady i Komisji Rewizyjnej, Zarządu, pracownicy biura, goście z zaprzyjaźnionych LGD oraz beneficjenci wnosili cenne uwagi a zgłaszane wnioski oraz pomysły a także wypracowane po spotkaniu rekomendacje będą wskazówką do dalszej pracy przy realizacji Strategii.

Danuta Kucińska

»»» Zwyczaje i tradycje wielkanocne, czy je znamy?

Pogrzeb żuru i śledzia – w dawnych czasach okres postu był ściśle przestrzegany, ograniczono spożywanie mięsa, cukru oraz nabiątu. Jedzono przeważnie żur i śledzie. Dlatego w Wielki Piątek, na koniec postu, urządzano tzw. pogrzeb żuru i śledzia. Mieszkańcy wsi z okrzykami radości zakopywali w przygotowanym wcześniej dole „znudzone” pożywienie, z którym rozstawiali się na cały rok.

Wielka Sobota – Podczas nabożeństwa w tym dniu święci się ogień, wodę i ciernie. Dawniej na wsiach spryskiwano dom wodą na znak pomyślności i aby rok był spokojny. Palono leszczynę, a jej popiół rozrzucano przy pierwszej orce, co miało zapewnić szczęście i dostatek. Ogień symbolicznie spala to, co stare,

woda daje życie. Sobota to również dzień święcenia pokarmów. Zgodnie z tradycją święconka powinna zostać przygotowana już w Wielki Piątek. Do koszyczka ozdobionego bukszpanem wkładamy: baranka - symbol zmartwychwstałego Jezusa, jajka - symbol rodzącego się życia, chleb - symbol ciała Chrystusa, dobrobytu i pomyślności, chrzan - symbol męki Pańskiej, sól - istota prawdy, ser - symbol pojednania człowieka z naturą, babkę - symbol umiejętności, wędlina - symbol płodności i dostatku.

Wszelkie prace domowe, takie jak sprzątanie czy gotowanie potraw wielkanocnych, powinno zostać zakończone przed poświęceniem koszyczka.

Wielka Niedziela (Wielkanoc)

rozpoczyna się od uroczystej mszy – rezurekcji. Po mszy cała rodzina zasiada przy stole przykrytym białym obrusem i spożywa świąteczne śniadanie, które rozpoczyna się składaniem życzeń i dzieleniem się poświęconym jajkiem. Na śniadanie zazwyczaj są: żurek, biała kiełbasa, pasztety, pieczenie oraz szynki. Na stole nie może zabraknąć także wielkanocnych ciast, takich jak mazurki czy babki. Dawniej wierzono, że pisanki mają magiczną moc, np. mogą uzdrawiać chorych. Dziś o ich mocy przypominamy sobie właśnie podczas śniadania wielkanocnego – to przecież jajka są pierwszą potrawą spożywaną w tym dniu.

Wielkanocny Poniedziałek (lany poniedziałek, śmigus-dyngus) to czas radości, zabawy, psikusów. W tym dniu

polewamy się wodą. Dawniej śmigusi i dyngusy były osobnymi zwyczajami. Śmigus oznaczał tradycyjne smaganie, czyli uderzanie wierzbowymi gałązkami lub polewanie wodą. Wszystko w formie zabawy, chłopcy smagali dziewczęta po gołych łydkach. Dyngus to inaczej wykup. Chłopcy chodzili od domu do domu i w zamian za życzenia i śpiew domagali się wykupu w postaci pisanek, słodyczy, pieniędzy. Z czasem połączono te zwyczaje i dziś tylko polewamy się wodą.

Agnieszka Matobewska

Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Raciążu

W 2017 roku na Wielkanoc grupa 8 pań wystawiła swoje prace w Bibliotece Publicznej w Raciążu. Prace cieszyły się dużym zainteresowaniem, dlatego też kobiety postanowiły, że utworzą klub rękodzieła, który otrzymał nazwę „Baby Robią”.

Z klubem chętnie podejmowali współpracę malarze, pisarze i poeci z regionu. Z inicjatywy dyrektora MCKSiR w Raciążu Pana Artura Adamskiego rozszerzono działalność i tak powstało Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Raciążu.

Stowarzyszenie działa przy Miejskim Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji im. Ryszarda Kaczorowskiego w Raciążu i jego głównym celem jest podtrzymanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. Prezesem stowarzyszenia jest Pani Danuta Kantorowska, Wiceprezesem Pani Monika Wasiak, a Sekretarzem Pani Paulina Adamiak.

W chwili obecnej stowarzyszenie zrzesza 19 osób. Wykonywane prace są bardzo ciekawe a ich zakres różnorodny.

Tworzone są prace z wikliny papierowej, origami modułowego, na szydełku, na

drotach, haftu richelieu (wenecki), haftu gobelinowego, haftu krzyżykowego, bibuły, krepiny, wełny, bawełny a nawet z tworzyw sztucznych. Dzieła wystawiane są na kiermaszach, jarmarkach i innych imprezach kulturowych, prowadzone są również warsztaty dla chętnych, których celem jest nauka trudnej sztuki rękodzieła.

Największym osiągnięciem stowarzyszenia (oprócz regionalnych jarmarków) było zakwalifikowanie się w grudniu 2017 roku do Muzeum Etnograficznego w Warszawie na Kiermasz Bożonarodzeniowy.

Monika Łabęcka

Konkurs grantowy dla NGO już wkrótce

Po raz pierwszy organizacje pozarządowe mające siedzibę na obszarze LGD-PM będą mogły wziąć udział w konkursie grantowym 2018 i otrzymać finansowe wsparcie na realizację lokalnych projektów społecznych.

Konkurs organizowany będzie w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na przedsięwzięcie Aktywna Wieś z zakresu:

1 - Wzmocnienie kapitału społecznego, w

tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych

2 - Zachowanie dziedzictwa lokalnego

3 - Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.

Najlepsze pomysły zostaną sfinansowane w formie grantów w kwocie do 10 tysięcy złotych. W ramach konkursu grantowego Lokalna Grupa Działania – Przyjazne Mazowsze przeznaczy łącznie 50 tysięcy złotych na rozwiązania, które przyczynią się do pobudzenia aktywności i odpowiedzialności społecznej mieszkańców

poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji w zakresie zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych (szkolenia, kursy, warsztaty, wizyty studyjne), aktywizowanie mieszkańców, zachęcanie do wspólnych działań na rzecz społeczności lokalnych, np. promocja zdrowego stylu życia i zdrowej żywności, stworzenie portalu społecznościowego dla mieszkańców, wsparcie reintegracji osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem, oferta spędzania czasu wolnego dla seniorów, rozwój i poszerzenie oferty zajęć, kursów, warsztatów, imprez kulturalnych etc. organizowanych przez

ośrodki kultury, świetlice i podobne instytucje - z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców.

Szczegółowe informacje wraz z dokumentacją konkursową będą udostępnione na stronie LGD-PM w dniu ogłoszenia naboru wniosków o powierzenie grantu przewidywanego w kwietniu 2018 r.

Monika Łabęcka

Wolontariusz Powiatu Płońskiego 2017

Tytuł Wolontariusza Powiatu Płońskiego 2017 roku w kategorii Organizacja Pozarządowa otrzymało Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kroczeza i Okolic, które jest również członkiem Lokalnej Grupy Działania-Przyjazne Mazowsze. Konkurs ogłoszony został przez Powiat Płoński i miał na celu uhonorowanie tych którzy bezinteresownie, z życzliwością i zaangażowaniem działają na rzecz mieszkańców w różnych dziedzinach życia takich jak: kultura, sport, pomoc społeczna, promocja zdrowia, ekologia, turystyka, działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wywiad z Małgorzatą Oszczyk, prezesem Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Kroczeza i Okolic przeprowadziła Danuta Kucińska.

Danuta Kucińska: Jak długo działa stowarzyszenie i jakie są jego najważniejsze cele, wyzwania, misja?

Małgorzata Oszczyk: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kroczeza i Okolic w roku 2017 świętowało swoje 10-lecie istnienia. Byliśmy pionierami w powiecie. Nasze cele i misje wyznaczyliśmy w Statucie. Najważniejsze to ochrona dóbr kultury i tradycji, wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnej, promocja i rozwój regionu, wspomaganie rozwoju drobnej przedsiębiorczości oraz przeciwdziałanie patologii.

Jakiego typu działania podejmujecie by te cele realizować?

Organizujemy różnego rodzaju wydarzenia, jak koncerty, spektakle teatralne, wykłady i prelekcje o naszej lokalnej historii. Mamy spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, pikniki i zabawy integracyjne. Promujemy postawy patriotyczne, wydaliśmy też pamiątkową historyczną broszurę. Wyjeżdżamy na szkolenia dla organizacji pozarządowych. Braliśmy udział w kilku Ogólnopolskich Spotkaniach Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich, czego efektem było przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców Gminy Żałuski a potem rozpropagowanie kilkuset ulotek informacyjnych, promujących Fundusz Sołecki. Jednym słowem... aktywizujemy mieszkańców w różnych dziedzinach życia. Także zachęcamy do działań pomocowych na rzecz osób chorych i potrzebujących wsparcia.

Czy dużo osób, instytucji lub organizacji ze społeczności lokalnej lub spoza waszej miejscowości włącza się do pracy przy realizacji zadań lub współpracuje ze stowarzyszeniem? W jaki sposób zachęcacie mieszkańców do aktywności na rzecz najbliższego otoczenia?

Podczas realizacji naszych projektów niewiele osób włącza się do współpracy. Jednak są wyjątki a tutaj na szczególne wyróżnienie zasługują Członkowie Towarzystwa Przyjaciół Żałusk, OSP Kroczezo i LGD - Przyjazne Mazowsze, z którymi zrealizowaliśmy niejedno trudne wyzwanie. Nie mamy wiele doświadczeń ze współpracy z instytucjami. Wyjątkiem jest Mazowiecki Instytut Kultury i Firma Piekarczyk. A jak zachęcamy mieszkańców do aktywności? ... Chyba własnym przykładem. To działa bardzo powoli... ale niestrudzenie drukujemy zaproszenia, plakaty, publikujemy zachęcające artykuły na naszej stronie i na FB i działamy, wciąż nowe pojawiają się inspiracje i ... znów działamy!)

Co według Pani jest najważniejszym rezultatem działalności stowarzyszenia i jego wartością dodaną?

Nie umiem wybrać najważniejszego rezultatu naszej

działalności. Staramy się połączyć doświadczenie seniorów z energią młodych członków. Razem tworzymy jeden Zespół. To jest wartością. Dumna jestem, że praca i zaangażowanie członków Stowarzyszenia służy dobrze lokalnej społeczności w różnych dziedzinach.

Ma Pani wieloletnie doświadczenie w działalności społecznej. Co według Pani decyduje o sukcesie orga-

nizacji pozarządowej?

Decydują ludzie przychodzący na wydarzenia. Ludzie, którzy zaczynają się uśmiechać na mój widok, gdy przybijam do tablicy ogłoszeń kolejny plakacik... A oprócz ludzi, potrzebna wytrwała praca, cierpliwość i wciąż nowe pomysły!)

Dziękujemy za rozmowę, składamy gratulacje i życzymy dalszych ważnych dla stowarzyszenia i lokalnej społeczności efektów i wyzwań.

Bardzo dziękuję za życzenia i przemiłą rozmowę. Zapraszam do Kroczeza na letni spacer, w końcu to jedyna miejscowość na świecie o tej nazwie, a poza tym... to właśnie w kroczewskim parku, nad stawem, spacerowano niegdyś toczą rozmowy romantyczne, w towarzystwie znamienitych osób, jak choćby Sienkiewicza... ten urok pozostał!)

Mazurek dekadencki

(z masłem orzechowym, solonymi orzeszkami ziemnymi i czekoladą)

Ciasto kruche: 150 g mąki pszennej, 100 g mąki ziemniaczanej, 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia, 50 g cukru, 150 g zimnego masła, 1 jajko

Przesiać mąkę pszenną i ziemniaczaną, dodać proszek do pieczenia, cukier i pokrojone na kawałeczki zimne masło. Siekać nożem na desce składniki aż powstanie drobna kruszonka, dodać jajko i zagnieść szybko ciasto w jednolitą kulę. Zawinąć w folię i włożyć do lodówki na 1 godzinę. Następnie schłodzone ciasto rozwałkować, przenieść do formy o wym. 33 x 26 cm wyłożonej papierem do pieczenia, dolepić brakujące miejsca. Z resztek ciasta uformować rant i odcisnąć na nim ząbki widelca. Spód podziurkować i wstawić do lodówki na pół godziny. Piekarnik nagrzać do 180 stopni C. Piec przez około 18-20 minut na złoty kolor.

Masa z masła orzechowego: 250 ml śmietanki kremowej 36%, 1/2 szklanki cukru trzcinowego, 1 szklanka masła orzechowego, szczypta soli morskiej.

Do rondelka wlać śmietankę i wsypać cukier,

mieszając zagotować. Gotować na małym ogniu przez około 30 minut aż masa nieco zgęstnieje, mieszać od czasu do czasu. Odstawić z ognia, ostudzić, następnie zmiksować z masłem orzechowym oraz solą.

Polewa czekoladowa: 125 ml śmietanki kremówki 30% lub 36%, 2 łyżki cukru, 100 g gorzkiej czekolady.

Zagotować śmietankę razem z cukrem, odstawić z ognia, dodać połamaną na kosteczki czekoladę i wymieszać do roztopienia. Odstawić do wystudzenia i zgęstnienia.

Do dekoracji: słone orzeszki ziemne w karmelu, gotowe lub własne.

Orzeszki ziemne w karmelu: 1/2 szklanki solonych orzeszków ziemnych zrumienić na suchej patelni, wlać 2 łyżki śmietanki kremowej i wsypać 2 łyżki cukru. Podgrzewać mieszając od czasu do czasu aż orzeszki obkleją się gęstniejącą śmietanką. Zdjąć z patelni, obsypać brązowym cukrem i gruboziarnistą solą.

Na kruchym spodzie rozsmarować masę z masła orzechowego, wierzch polewać czekoladową. Udekorować orzeszkami ziemnymi w karmelu.

Agnieszka Matoblewska

Lider
www.lgdpm.pl

Wydawca:

Lokalna Grupa Działania
-Przyjazne Mazowsze

09-100 Płońsk,
ul. Sienkiewicza 11
tel. 23 661 31 61,
e-mail: biuro@lgdpm.pl

Zespół redakcyjny:
Danuta Kucińska,
Agnieszka Matoblewska,
Monika Łabęcka,
Anna Traczyk
Nakład: 5.000 egz.
Skład/grafika:
PART STUDIO
Piotr Pszczółkowski

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Biuletyn Lider opracowany przez Lokalną Grupę Działania – Przyjazne Mazowsze, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji PROW na lata 2014-2020.

